

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: osütörtökön és vasárnap.
 öfizetésiárak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre
 fr 20 kr. -- Egyenlő szám ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok és
 egyesületek melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 frtért kap-
 juk a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez
 (Dobay János Kézdi-Vásárhelyi) intézendők.
 Kiadóhivatal: K.-Vásárhelyi Ifj. Jancsó Mózes könyvnyo-
 dájában, hová a hirdetések s előfizetési pénzek küldendők.

Bánffy a kiegyezésről.

Egyszerre tiszta lett a helyzet s megkaptuk a választ arra a kérdésre, hogy mi történjék, ha Ausztriában alkotmányos uton nem lehet törvénytény a provizórium, daczára annak, hogy a provizóriumról szóló javaslat a magyar képviselőházban ugyszólván vita nélkül elfogadtatott. A magyarázgatás, találgatás megszűnt és a malkontensek gyanúsításainak is elkellett hallgatniok a miniszterelnök nagyszabásu, államférfiai beszédével szemben: világosság árad szerte az egész kérdés felett.

Igen lényeges báró Bánffy azon kijelentése, hogy a véderő és a diplomáciai képviselőlet közössége még az esetben sem szűnnék meg, nem szűnhetné meg, ha a kiegyezési provizórium az osztrák reichsrathban nem menne keresztül, mert ezeknek az intézményeknek minden esetben közöseknek kellene maradniok, az ezekre szükséges kiadásokhoz Magyarország-nak minden esetben hozzá kellene járulnia és ha e közösséget illetőleg nem lehetne is az 1867. törvényre hivatkozni, Magyarország a practica sanctio értelmében köteles ezeknek a minden esetben közös intézményeknek reá eső költségeit viselni.

A közös intézményekből, melyeknek alapja nincs a practica sanctio-ban, a melyek az 1867. XII. t. cz. alapján jöttek létre, tehát csak a bankkérdés, a vám- és

kereskedelmi szövetség és a többi gazdasági kérdések maradnak fenn, mint elintézendők. E kérdésekre vonatkozólag Magyarország fentartotta a szabad kezét és a kormány minden előintézkedést megtesz, hogy azokat Ausztriától függetlenül, önállóan megoldhassa, ha a szükség úgy kíváná.

Ehhez az ép oly férfias, mint nyílt és semmiféle magyarázgatást nem tűrő nyilatkozathoz még hozzátette báró Bánffy Dezső miniszterelnök, hogy kívánatos lenne, hogy ennek az ultima ratio-nak a szükséges volta ne következzen be. Minden jó hazafi aggodással tekint a bonyodalmak elé, melyek Ausztriához való gazdasági viszonyunk elintézetlen, rendezetlen állapotából önmaguktól erednének és feltétlenül esatlakozik a miniszterelnök nézetéhez, a ki nyíltan és becsületesen védelmezi azt a tézist, hogy Ausztria gyöngítése ama pozíciónak a gyöngítését jelentené, melyet Ausztria-Magyarország az európai konzertben elfoglal.

Mig ez a felette fontos és politikai kijelentés a képviselőház majd minden padján teljes elismeréssel és megérdemelt dicsérettel találkozott, már attól nem hagyhatta magát megfosztani az ellenzék, hogy zugjon és ellenmondjon, mikor Bánffy miniszterelnök a kormányynak a nemzeti aspirációkra vonatkozó sikereiről szólt. Pedig teljes joggal mondotta azokat az önérzetes szavakat, hogy a nemzeti aspirá-

ciók tekintetében is az egész közvélemény és az általános hangulat a kormány mellett van. E kormány mellett nem szép szavak, nem hangzatos frázisok és öblös mondások beszélnek, hanem czéltudatos eselekvés és teljes súlylyal bíró tények.

Báró Bánffy nem rakja le parlamenti beszedeit velinpapirosra nyomott, diszkökötésű könyvekbe, hanem nemzeti sikerei biztosítanak neki el nem muló emléket a nemzet szívében. Ám ócsárolják, kisebbség e sikereket az elégedetlenek és a minden áron opponálók, de Magyarország egész osztatlan közvéleménye örömujjongva tapsol báró Bánffy sikereinek, őszinte tetszéssel üdvözlí azokat és az egész nemzetnek ezt a drága bizalmát egyesek karján irigysége sohasem lesz képes megzavarni. Jól megérdemelt bizalom az, melyet a tények egész sora támogat oly erősen, hogy azt megingatni nem lehet.

Az osztrák válság és Magyarország.

Az osztrák zavarok Magyarország helyzetébe is mind sötétebb árnyékokat vetnek, a mennyire az igen fontos közös ügyekről van szó. Báró Bánffy miniszterelnök minapi beszéde azonban tiszta és fényes világosságával eloszlatja a gomolygó ködöket és lehetővé tette, hogy nyugodtan tekintsünk a távolba. Közel van a valószínűség, hogy az osztrák ellenzék elkeseredésében meghúja a kiegyezési pro-

TÁRGZA.

A kanári.

Ne tessék kérem visszariadni, hogy talán egy kedvencez kanári madaram életmódját akarom leírni, vagy valamely életunt kanáriról fogok szólni, hogy miként vetett véget életének? — Nem! Én az új házások kanáriját akarom bemutatni.

Hát kérem, én felvettem a legújabbban készült fekete kvekkeremet, kiöltözöm, akár egy vőlegény, hogy illőképpen mutathassam be magamat Gerliczy barátoméknál, akik voltaképpen új házások s csak most jöttek vissza nászutjukról. Találkoztam velök a Hungáriában s meghittak, hogy látogassam meg őket.

Ezért öltöztem én tehát ilyen paraszlóba!

— Csöngetek az előszoba ajtaján, a szobaleány kinyitja, Tóni barátom jó elem; a szokásos üdvöletek után ő nagysága kedves felesége felől kérdezősködöm. Ah, a feleségem elment egy beteg barátóját meglátogatni; hanem jöjj barátom, addig tekintsd meg a lakásomat s szívjunk el egy szivart. Csinos lakás, ügyesen berendezve. A hálószobában egy kanári csiriplése tett figyelmessé. Vagy, bocsánat, a kanárit magasztalni fogom, tehát nem szabad kiesinylenem! Nem csiripelt az, hanem — énekelt a leggyönyörűbb sopran hangon egész a magas, legmagasabb „C“-ig.

— Tóni barátom, mire jó ez a madár? kérdöm, csakhogy mondjak valamit.

— Hát ez kell! — felelé ő.

— Kell, aztán kell!

— De hát minek?

— Eh, ne faggass!

Nekem eszemágában sem volt öt faggatni, de hátha már ily irányt vett a dolog: kíváncsi voltam a legnagyobb mértékben. De miután Tóni barátom nem volt közlékeny állapotban, elhatároztam, hogy sorba járom valamennyi ujházis ismerősömet, hogy megtudjam kell-e mindenütt madár és ha kell, minek? Rohantam Fenyő Kariékhöz, — Kari nincs itthon, csak a felesége. A salonban nem láttam madarat, kezdtem valami furfangon törni a fejemet, hogy czéloomat elérjem s ekképpen kezdtem a társalgást. „Monnyit fizetnek nagyságtok ezért a lakásért?”

— 700 forintot.

— És miből áll az, ha szabad kérdezni?

— Egy salon, ebédlő, háló és nappali szobából, meg egyéb hozzátartozókból.

— Nekem most jött fel a vidékről egy közeli rokonom, s kért, hogy keressek a számára valami ilyenforma lakást. Azt hiszem, ilyen megfelelne neki! Ha megengedi, körülnézem, nehogy a furfangos ház mesterek 500 frtosat adjanak 700 frtos helyett. Erre aztán megkezdődött a lakás vizitáció. Én mindenütt azt néztem, van-e madár?

Már az első és második szobán keresztül men-

tünk, hátra volt a nappali szoba, ahol csakugyan megtaláltam a keresettet.

Ott gubbaszkodott egy kis aranyos kalitkában.

... Gubbaszkodott szegényke ugyannyira, hogy a ház úrnője ijedten szaladt s csaknem síró hangon mondta a következőket:

— Mi baja van az én madaramnak? Szegényke milyen levert! Bizonyosan sok kendermagot adtak neki azok az ügyetlen eselédek, nem repezét! Jaj Istenem, most mindjárt vége lesz!

— Én meg csak úgy lestem a pillanatot, mikor ránthatom le a leplet a titokról.

Elkezdtem én is szidni a kendermagotnyakrafőre, bizonyosan az ártott meg neki! Szegény madár így tönkre tenni! Nemde nagysád kár volna egy ilyen hasznos háziállatért?

— Bizony nagy kár lenne! — mondá síró hangon.

(Nagy kár lenne — ismétlém magamban).

— De milyen szépen is énekel egy ilyen madár!

— Kivált mikor hangosan beszélünk.

(Hangosan beszélünk, jól belavastem emlékező sejtjeimbe).

— Nemde Kari is szükségesnek tartja? — provokáltam tovább.

— Hogyne, hogyne — mondja rá az asszonyka, tudja, ha néha az uram kissé komorabb...

— Oh tudom, — mondám, mikor komorabb.

— Aztán nem tetszik neki egy vagy más...

— Igen, igen értem — szólám közbe.

— S néha nagyobb hangon beszél, én is úgy válaszlok persze, s ha ez a kis madár nem volna

vizórium létrejöttét. Mit tegyen ez esetben Magyarország. Ez a kérdés magától érthetőleg olyan mértékben lesz aktuálisabb, a mint fogy az idő, mely bennünket a folyó év végétől elválaszt. Erre a kérdésre báró Bánffy törvényesen teljesen korrekt és államférfiasan bölcös választ adott, midőn kijelentette, hogy ez esetben a magyar törvényhozás visszavonulna a maga önálló legiszlatív jogára. A bécsi lapok, melyek a német ellenzékét szolgálják, mind-ebből most nem azt az egyetlen helyes következtetést vonják le, hogy tehát az osztrák képviselőházban, ha a nyelvkérdésben folytatják is a harezot, a közös ügyeket külön kell választani és a kiegyezési provizóriumot ideje korán meg kell szavazni, hanem dühösen neki esnek báró Bánffynak s majd azzal gyanúsítják, hogy a Kossuth-töréddel, majd meg azzal, hogy az osztrák abszolutizmus pártjával áll szövetségben. De ha megkérdeznők ezeket a lapokat, — mondja „Pester Correspondenz”, — hogy józanon ők maguk minő magatartást várhatnak a magyar kormánytól, bizonynyal zavarba jönne nek egy okos válasz miatt. Nyugodtan nézze Magyarország, hogy f. é. december 31-én nincs közös költségvetés, sem a hadsereget, sem a diplomáciai képviselést nem lehet fizetni? Vagy oda engedje fejlődni Magyarországot a dolgot, hogy e kiadások, melyeket pedig okvetlen fedezni kell, ha Ausztria-Magyarország nem akarja magát egyszerűen a megsemmisülésnek odaadni, abszolút uton teljesíttessenek? Vagy kijelentse Magyarország, hogy a közös ügyekben mindaddig sztrájkol, míg Ausztriában az ellenzék ki lesz elégitve? Mindez olyan esztelenség, hogy komolyan nem is lehet vele foglalkozni, pedig ez lenne a következmény, ha Magyarország legalább a maga részéről s a mennyire ez törvényesen megengedhető, a közös érdekek megóvásáról nem gondoskodnék.

Egy beszédnél tehát több, egy igen fontos államférfiui tett volt a magyar miniszterelnök nyilatkozata. Magyarország közvéleményének megadta az azt a biztosságot, hogy bármi történjék Ausztriában, a monarchia nagyhatalmi állása, ama fontos érdekek, melyek a közös ügyekben jutnak kifejezésre és Magyarország alkotmányos önrendelkezési joga esorbát szenvedni nem fog. Ez a garancia oly értékes, hogy érte könnyen tullehetjük magunkat az osztrák sajtó lármáján.

összevesznénk. De ez oly hangosan énekel, hogy meg nem értjük egymás szavát, s így aztán mi hallgatunk el. Itt egy kis szünetet tartott az én kedves barátom. Aztán folytatta:

— Tudja, aztán mikor néha duzzogunk, s nem beszélünk egymáshoz, ez a kis madár békít ki bennünket. Egyikünk odamegy, beszélget vele, dodelgeti, gügyög neki, a másik is kedvet kap, ő is beszél vele, így aztán szent a béke.

Midőn ezeket elmondotta, én alig tudtam lepelni örömet. Hirtelen ajánlottam magamat, de előbb egy kis kurát ajánlottam a kis hasznos jószágoknak, hogy fözzenek neki herbatoát és izzaszák ki jól.

Siettem az új házások között árasztani a jóteknység eme mulasztját.

Apák, anyák, akik stafirungot készítettetek leányaitok számára, el ne mulasszatok beszerezni a valódi harez kanárit, mint amely elengedhetlen szükséges a házi butorok között, s minél élesebb, a hangja annál jobb!

* * *

A tisztelt mamáknak nem kell félniök, mert még olyan kanárit nem ismert a zoológia, amely az anyósok hangját tulharsogta volna.

Hadrik Etelka.

Titkári jelentés.

Felolvasta Dr. Balogh Vendel a kézdívásárhelyi jótékony nőegyesület közgyűlésén.

Tisztelt Közgyűlés!

Egy községi templomnak boltivére láttam fölírva a következő jelmondatot:

„Összevetett kis erőkmily nagy terhet kivihetnek”. (Üdv laka, tanit. Taplocza Thiveinek)“

T. i. az egyesek közadakozásából épült ama templom, mely mint az üdv lakása, — fennállásával hirdeti a híveknek azon szép elvet, hogy az erő összevetése oly terheket képes kivinni, melyeket egyesek egymagukra képtelenek elbirni.

A erő összevetésének szép sikereit mutatja jótékony nőegyletünk 20 éves multja, mely ugy a jótékonyaság, mint a közügyi dolgok előmozdítása tekintetében mintaszerű, s biztos zálogát nyújtja jövődöbeli maradandó alkotásainak.

Ha nagyobb vonásaiban megtekintjük a lefolyt 20 év multját, látni fogjuk, hogy a mulatva dolgozó nőegylet a szegények segélyezésére több mint 1500 frtot fordított. Közművelődési és jótékonyasági ezélokra igen tekintélyes alapítványokat tett; égetteket, árvizkárosultakat segített, szegény tanulókat segélyben részesített, árvaházak részére alapítványokat tett stb., adományai összega a 4000 frtot megközelitik. Saját ezéjla előbbvitelére többféle értékes ingó beruházást eszközölt s főként tagjaiban hathatósan fejlesztette a közérdek kultuszának élénk és jöltevő érzetét, szemben a velünk született önérdékkel. Az önművelődés hatalmas emeltyűje volt, mert műsorral egybokapesólt mulatságai a szereplőknek tért nyitottak a közönség műlévezetére s bírálatára. Ezen kölesönös egymásra hatás az élet kétköznapiságából kiemel, a szellem szárnyait növeli s a magasabb műveltség tágas régióiba vezet.

Egyletünk jegyzőkönyvi följegyzéseit vizsgálva, ugy találom, hogy városunk érdekeinek előmozdításá mindög élénk óhajta és terve volt az egylet vezéralakjainak.

Igy az 1893. évi elnöki megnyitóban elköknő 6 méltósága a városi polgári leány-iskola kérdésé ekként méltatja:

„A polgári leány-iskola kérdése már többször volt tárgyalva gyűléseinken. Legutóbb négy évvel ezelőtt egy alapítványt is tettünk, csekélyet bár, de reméltük, hogy a mustármagból hatalmas fa fog kinöni. Azonban városunk mostoha anyagi viszonyai és felsőbb támogatás hiánya miatt, a mag nem indult még csirába.

Ezt látom én, tisztelt közgyűlés, oly ezélnak, mely érdemes volna arra, hogy eddig összegyűjtött pénzalapunkat akkorára neveljük, hogy az iskola alapját, ha már nem sikerül annak semminemű más támogatást megnyernünk, önérdönkből is léte-sithessük.

Nem szükséges, de nem is tartozik beszédem keretébe, hogy a műveltségnek, s különösen a nők műveltségének áldásait ismertessem, hisz ismeretek azok mindenki előtt, ha nem is akarja mindenki elismerni. De kit érdekelnek leginkább városunk nőnevelés ügye, tisztelt közgyűlés, mint éppen minket — e város nőit? És képzelhetünk-e csak egyet is városunk hü polgárai közül olyant, ki e ezéllal szemben közönyös maradhatna, ki megvonná erkölcsi vagy anyagi támogatását — akkor, midőn egy annyira szükséges leányiskola felállításáról van szó?

Hiszen, tisztelt közgyűlés, sajnosan érzi minden család, hogy leányait, ha bevégződött elemi iskolai tanulásuk, itt tovább nem taníttathatja, hanem egyszerű polgári iskolai oktatásért is vagy ki kell adnia a háztól idegenek közé, idegen városba, vagy nagy költséggel és nagy fáradsággal magán-órak utján szerezetheti meg velök azokat az ismereteket, melyeket ma már minden művelt nőnek el kell sajátítania.

Ez az állapot, tisztelt közgyűlés, sokáig nem

maradhat így! K.-Vásárhely városának már magasabb szellemi igényei vannak, kell, hogy legyenek, semhogy a közműveltségnek és a különösen a nőnevelésnek jelen állapotában megnyugodhatna s ezért hiszem, hogy a tisztelt közgyűlés magáéva teszi e többször fölvetett eszmét és nem lesz egyesületünknek egyetlen tagja sem, ki ha felkérjük — e ezél elérésére törekvő munkálkodásra megtagadná segítségét.”

Elnökönök 6 méltóságának 4 évvel ezelőtt elmondott beszéd eme szép részét azért idéztem föl, mivel a polgári leányiskola létesítésének kérdése más alakban ugyan, mint eddig, de a jelen közgyűlés egyik fontos indítványát képezi, s a melyet ha valaha valamely módon létesítenünk sikerülne, igen szép és maradandó emléke, helyesebben ténye lenne minden időben nőegyletünk áldásos működésének. — Erre aztán igazán elmondhatnák mi is és elmondhatnák a hálás utódok, hogy:

„Összevetett kis erőkmily nagy terhet kivihetnek!”

(Vége következik.)

Levél a szerkesztőhöz.

A temető.

Életünk akár örömek és gyönyörök közt folyt le, akár csalódásoknak, szenvedéseknek, kínoknak volt örökös láncolata, ha egyszer véget ér, ide kerülünk.

Ide, ahol a költő szerint: nem fáj semmi és édes lesz megpihenoi.

Ezt a pihenőt azonban, bármily édes legyen is, szeretjük minél hátrább tolni.

Az élet ezer és ezer terhe, küzdelme sanyargat, mégis mily makaesul ragaszkodunk hozzá, mily borzalmas a küzdelem, mikor a halál jéghideg kezével sorsunkkal kibékítőleg simogatja viszontagságtól barázdás arcunkat. Hiába való a küzdelem. Könyörületet nem ismer. Győzelme biztos, azért oly nagy az ő birodalma. Oda jutunk, hová előttünk már oly sokan kerültek, hol szent hitünk szerint: viszont látjuk elsiratott kedveseinket.

Vajjon — mi élők, mivel készülünk elő, hogy a viszontlátás öröme oly nagy legyen, mint volt az elválás fájdalma? Azzal-e, hogy szeretteink eltemetése után becsukódik utánunk a temető kapuja s csak akkor megyünk ismét oda, ha ujjabb halottunk van?

Bizonyára nem! Akiben él halottainak kedves emléke, akit a kegyelet szent érzése hat át, az időnkint a temetőben megjelenik s azt a sírdombot, hol apja, anyja, testvére, gyermeke pihen, nem bízza a meg-megújuló természetre, hanem szorgalommal gondozza; beülteti a szeretet és kegyelet virágaival és könyeivel megöntözi.

Igy gyakorolja ezt a keresztény világ s a kegyelet gyakorlására még ünnepet is szentel.

Erre már napokkal előbb készülnek. Van, aki nem elégszik meg azzal, hogy papir avagy a természetet utánzó csináltvirágkoszorút helyezzen a drága sírra, hanem élővirág és zöld galyakból maga csinál olyat, hogy halottja kedves emlékével tovább foglalkozék.

Halottak napját megelőző napon délután kiki siet a temetőbe a kedves sírhoz, elhelyezi koszoruját s amint az est közelit, meggyújtja a gyertyákat, a mécseket avagy a sirlámpát. Némelyik síron erre a ezéla készített állványokon elhelyezett mécesek annak neve kezdő betűit tüntetik fel a kivilágításban, kinek emlékére égnek, legtöbb helyen keresztet mutatnak, sőt az est fontosságának emelésére — mint Szombathely város is, a temető kapuja fölé a gázvezetékhez alkalmazott vaskeresztet állit, melynek lukaesain a kigyult gáz azt égő keresztnek mutatja.

Fényben uszik a temető. Van sürgés-forgás.

Gräf J. és T^{sa}
ségnek ékszer, arany- és ezüst áruk nagy raktárát is. (Berndorf.) — Uj megrendelések, aranyozások, ezüstözések, javítások, metszések azonnal és olesón. — Jutányos árak. Solid áruk, jótállás mellett.

ékszerészek, arany- és ezüstművesek Brassó, Klastrom-utca 3 sz. (Üzletvezető Gräf, ki több éven át ez állásban volt a Resch Adolf czégnél.) Ajánlják a n. é. közönségnek ékszer, arany- és ezüst áruk nagy raktárát, valamint chinai ezüst áruk nagy raktárát is. (Berndorf.) — Uj megrendelések, aranyozások, ezüstözések, javítások, metszések azonnal és olesón. — Jutányos árak. Solid áruk, jótállás mellett.

Élénk a halottak birodalma. Lerója kiki a hála és kegyelet adóját s ájtatos imádságtól megkönnyeb-
bülten hagyja el a szent helyet, mely kire-kire fe-
ledhetetlen hamvakat takar. Az elköltözők szel-
leme pedig onnan az égi birodalomból megelégedés-
sel szemléli a még mindig élő szeretetnek kedvesen
vett ezen jeleit.

Mily meghatározó jelei ezek az elhunytak iránti
szeretethez és nagyrabecsülésnek!

Nem lehet tagadni, hogy a kegyelet ezen gya-
korlásában luxus is nyilvánul, de ez mindig bece-
sebb azon rideg materialisták felfogásánál, mely a
kegyeletnek egyszerűbb kifejezései elől is elzárkózik.

Hát az ember csak addig jó, amíg hasznosan
közöttünk él, amíg esetleg hagyatékát a törvényes
formák után használatba vettük, azután róla meg-
emlékezni nem kell? Nem érdemel meg egy egyszerű
fejfát vagy síremléket, mely idő múltán is hirdesse
a jó cselekedetekben s hasznos tevékenységben vé-
get ért porladó hamvakat?

Avagy a halottak napja a sírok kegyeletes em-
lékének fentartása csak egy hitfelekezethez nap-
rozott napja; csak egynek erkölcsi kötelessége, más-
nak nem?

Határozottan állíthatjuk, hogy valamennyinek;
hisz a keresztény felekezetek vallása: az élők iránt
szeretettel, a holtak iránt kegyelettel parancsol.

Oly helyeken, hol róm. kath. és protestáns fe-
lekezetek keverve laknak, ott a kegyeletes kultusz
átragad a protestáns hívekre is; ahol pedig csak re-
formátusok vannak, azok érzelmi világának az ilyen
kegyeletes kultusz iránt hajlama nem nyilvánul.

Kegyeltes érzéssel eltelve mondom falam (a
nevét elhallgatom) köztemetőjébe, hogy boldogult
atyám sírját, — kinek temetésén a nagy távolság
és egészségi okokból jelen nem lehettem — meg-
tekintsem s a gyermeki szeretet tiszta vonzódásával
beesem emlékeztetének egy pár ájtatos perczet
szenteljek.

Nehezen tudtam a temetőbe bejutni. Kapuja
nincs. Az ezt helyettesítő jól beövezekelt sövényfo-
nást kívül-belül lépcsőzetes özvegyeken mász-
tam meg.

Ez áhitatot rontó, nyaktörő közlekedési mód
épen jó arra, hogy a sűrű látogatástól mindenkit el-
riaszson, erre szerintük nincs is szükség, mert a te-
metőbeli füfőbe van adva s rendes kapu mellett
igen letipornák. Ezt bizonyítja az, hogy boldogult
atyám emlékkövének felállításakor a temető-bélő
embereimmel összepörölt s egy kis tiprásért kártér-
ítést követelt. Embereim nagyon okosan a Végzet-
hez utasították, nem tudom, megtette-e e kellő lé-
péseket.

Ime a materialismus így szorítja ki az idea-
list!

Mit látni bent?

A leeresztett kasza a sírdombokat lefaragta s
az útjában lévő egy pár követ és fejfát kidöntötte.
Olyan puszta, olyan sivár a temető, mintha örök
álmát senki sem aludná benne.

Ez volna az a hely:

„Hol sírjaink domborulnak,
Unokáink leborulnak
És áldó imádság mellett
Mondják el szent neveinket“?

A látszat nem mutatja.

Nincs az az unoka, ki ezt megtehetné, hisz
nincs sírdomborulat, nincs egy emlékkő vagy fejfá,
mely a névtelen sírokhoz elvezetné.

Ezeket a közelgő halottak napja alkalmából
mondám el, hogy hitrokonaimban a halottak iránti
kegyeletet felébresszem.

Ha Londonban kutya temető is van s azok
emlékét márványba és kőbe metszett feliratok örö-
kítik meg, akkor halottainknak kegyeletes emléket
egy sírkövel vagy fejfával megörökíteni s azok sír-
helyét kegyelettel gondozni: elmulasztathatlan er-
kölcösi kötelesség.

Ha így teszünk, majd a viszonzítás nagy nap-
ján nem kell szégyenkezünk. Kedveseink nem ta-
sztának el, hanem magukhoz ölelnek s az égi Bíró
előtt, midőn osztályoz és földi cselekedeteink jutá-
lmat osztja: nem állunk remegve.

Bakcsy Dániel.

Ujdonságok.

— Milyen időnk lesz? A budapesti meteorológiai
intézet távirati tudósítása szerint a közelebbi napokban
derült és hűvös idő várható.

— **Időjárásunk.** A közeledő télnek első je-
lenségei mutatkoznak. A hegycsúcsok között hullott hó
a légkört meghűtötte s az első derült éjszaka hozott
olyan fagyot, hogy december havába is beillett
volna. Mult szombatira virradó éjjelen volt az első
nagyobb fagy s reggelre a fák már elhullatták ko-
ronájukat s a kertek utolsó díszje is oda lett. Az
időjárás különben derült és száraz s nappal megle-
hető enyhe is.

— **Őszi országos vásárunk** mult csütörtökön
nagy élénkséggel folyt le. Ritka évben szokott any-
nyi idegen árus itt megfordulni, mint az idén s a
mi szegény kis piacunk ugyan csak szűknek bizo-
nyult ezúttal s azért nem csak a főter, hanem a
város egész területére piacozza volt alakitva s azon
tolongott a roppant néptömeg. A vásári képet ki-
válóan élénkítette a komédiások s egyéb mutatva-
nyosok szokatlan nagy száma, kiknek hívogató hang-
ja mindvégig uralta a zajt s állandó jó kedvre
hangolta a vásári publikumot. A kereslet és kíná-
lat is megfelelt a nagytömegnek s az eladók nem
panaszolhattak a mi őszi vásárunk ellen. A barom-
vásáron a forgalom nem kevésbé élénk volt. Behaj-
tatott összesen 3216 drb. állat s ebből eladott 671
drb. A vásár egész tartama alatt kitűnő időjárás
volt.

— **Háromszékvármegyei gazdaközönség**
figyelmébe! A vármegyei gazdasági bizottság által
a folyó évben felállított csikó-legelő kielégítő ered-
ményt nyelve, a bizottság elhatározta, hogy a csikó-
legelőt jövő évben is fentartja és a szarvas-
marha, illetőleg jól fejlett anyatehenek nevelése vé-
gett egy, erre alkalmasnak mutatkozó helyen üsző-
legelőt is fog felállítani. Tájékoztatólag megjegyzem,
hogy a csikó-legelőre 1—3 éves kanca- és herék
csikók vételnek fel; legeltetési díj darabjára 12 ft
lesz fizetendő. Üsző-legelőre 1—3 éves üszők adha-
tók; legeltetési díjuk 4—5 ft forint darabonként.
Ugy a csikók, mint az üszők felvételénél irányadóul
fognak szolgálni a bizottság által megállapítandó
és közhírré teendő szabályzatok. Felhívom mindazo-
kat, kik ezen legelőkre csikót, vagy üszőt óhajta-
nak adni, a legelőre szánt állatok neme s korának
megjelölését, illetőleg hatóságuk útján leg-
később folyó évi november hó végéig jelentésük be-
töltésére. Továbbá felhívom azon birtokosokat, kik a fenti
célokra egyenként vagy többen társulva alkalmas
területtel bírnak és a bizottságnak haszonbérbe ad-
ni hajlandók, a terület, esetleg a rajta fekvő épüle-
tek pontos leírása, térfogata és kat. holdankinti ha-
szonbér feltüntetése mellett jelzett uton és határidő-
ig hozzák a bizottság tudomására. Háromszékvár-
megyei gazdasági bizottsága nevében, S.-Szentgyörgyön,
1897. október hó 23-án. Potsa József főispán, elnök.

— **Meghívó.** A kézdívasárhelyi Oltár-egylet-
nek folyó évi november hó 7-én d. u. fél két óra-
kor K.-Vásárhelyen, a gymnasium rajtermében köz-
gyűlése lesz, melyre az érdeklődők, alapítók és
rendes tagok tisztelettel meghívottak. A gyűlés főbb
tárgyai: 1. Igazgató beszéd. 2. Elnöki megnyitói be-
széd. 3. Titkári jelentés. 4. Püspök Ur ó nagyméltó-
ságának felmentése az 1897. évi számadásánál. 5.
A számvizsgáló bizottság jelentése. 6. A vizkereseti
gyűjtés eredményének bejelentése és a gyűjtésnek
jövő évre való elrendelése. 7. Folyó ügyek. 8. In-
dítványok. K.-Vásárhely, 1897. október 26-án. Báro
Szentkereszty Stephanie elnök, László József fő-
jegyző.

— **Nyilvános számadás és köszönet.** A
kézdívasárhelyi jótékony négyelet f. év október
hó 9-én és 23-án fillérestét rendezett, melyen be-
folyt belépti díjakból és felülfizetésekből: az elsőn
15 ft 5 kr, a másikon 79 ft 95 kr. Ez utóbbi szép
eredményt ifj. Dávid Istvánné és Dr. Bánffy Zsig-
mondné, mint háziasszonyok buzgó fáradozásainak
lehet köszönni. Fogadják ugy a háziasszonyok,
mint a szíves felülfizetők — négyeletünk hálás kö-
szönetét és elismerését. Kézdí-Vásárhely, 1897. okt.
26-án Baka Ida, négyeleti pénztáros.

— **Közügylési meghívó.** A kézdívasárhelyi
és vidéki vadász-egylet f. év november 7-én (vá-
sárnap) délután 2 órakor a k.-vásárhelyi polgári
fiú-iskola helyiségében gyűlést tart, melyre a tag-
társak urak tisztelettel meghívottak. Tárgyak. 1. A
módosítandó alapszabályok előterjesztése. 2. Vadász-
mesteri jelentés. 3. Folyó ügyek és terület-bérek
feletti intézkedés. 4. Indítványok. K. Vásárhely, 1897.
október 26-án. Az elnökség.

— **Általánosan tudott dolog,** hogy minden-
nemű köhögés és tüdőbajnál a csukamájolaj az egye-
dül és biztos szer, melyet az orvosi kar különösen
azóta kezd ismét a gyakorlatba bevenni, amióta Zol-
tán Béla fővárosi gyógyszerész a már minden gyógy-
szertárban kapható teljesen szag és íz nélküli Zol-
tán-féle csukamájolajat forgalomba hozta.

— **Tűzbe dobattak.** Nagy nézőközönség akadt
a fővárosban a mult napokban egy igen érdekes
látványosságnak, a mikor is a IX. kerületi előljá-
ráság által kijelölt helyen Mauthner Ödön magnagy-
kereskedő, kir. közjegyző jelenlétében épp ugy, mint
a mult év hasonló időszakában az országban és az
osztrák birodalom területén elhelyezett bizomá-

nyi magszekerényeiből el nem adott magvakat éget-
tette el. A felhalmozott nagy tömegből felcsapó
lángok rövid félóra alatt közjegyzőileg hitelesen
megállapított 236.000 csomag konyhakerti és virág-
magot 13450 frtyi értékben emésztettek fel. Nagy
elhatározás szükséges ahhoz, hogy ily értékű mag-
vak, melyek legnagyobb részt még értékesíthetők
volnának, de a vevőközönséget nem elégtének ki oly
mértékben mint a Mauthner-féle magvaktól megszokva
vannak, ezen módon megsemmisíthessenek, másrészt
azonban megnyugtatólag szolgálhat ezen példa a
Mauthner-féle magot vásárló vidéki közönségnek,
mert teljesen biztos lehet abban, hogy csakis leg-
utóbbi termésű friss magot kap, mely mag ugy faj-
azonosság, mint hozam tekintetében mindenkor meg-
felel ama vártakozásnak, melyet a kertészkedő kö-
zönség a Mauthner-féle magvakhoz joggal fűz.

— **Nyilvános-köszönet** Wilhelm Ferencz
gyógyszerész urnak, mint az elavult esz és közs-
vény elleni vértisztító-thea feltalálójának
Neunkirchenben (Alsó-Ausztria). A vért tisztítja
ugy a közsvényes, mint eszuzos bántalmakban. Ha
tehát itt a nyilvánosság elé lépek, teszem ezt azért,
mert első sorban kötelességemnek ismerem neun-
kircheni Wilhelm gyógyszerész urnak legbensőbb
köszönetemet nyilvánítani azon szolgálatért, a mely-
lyel az ő vértisztító-theája az én fájdalmas esz-
zos szenvedéseimben reám hatott, másodsorban
pedig azért, hogy hasonló bajban szenvedőknek fi-
gyelmét a theára felhívjam. Nem vagyok képes le-
írni azon szenvedő fájdalmakat, melyeket 3 éven
keresztül minden időváltozás alkalmával tagjaimban
kiállottam, a melytől sem gyógyszer, sem a bécsi
fürdőn használt kénés fürdő nem volt képes meg-
menteni. Almatlanul hánykódtam ágyamban éjjele-
ken keresztül; étvágyam nagyban csökkent; egész
valóm szomorú kinézést öltött magára és egész tes-
térőm megfogyatkozott. Ezen vértisztító theának 4
heti használata után azonban fájdalmaimtól nemcsak
teljesen megmenekültem, hanem jelenleg is — mi-
után már 6 hete, hogy nem használom — teljesen
ment vagyok és egész testi erőm megjavult. Na-
gyon mag vagyok győződve, hogy mindenki, ki ha-
sonló szenvedésekben ezen theát veszi igénybe: Wil-
helm Ferencz urat áldani fogja. Kiváló tisztelettel
Streitfeld Butschin grófnő, főhadnagy neje.

— **Az új lázitalnak,** mely dr. Prager elber-
feldi orvos szerint láz ellen kitűnő hatással, Kathrei-
ner-féle maláta kávé, a nép között egyszerűen
Kneipp-kávé a neve. Lázas betegeknek és pedig
agy gyermekeknek mint felnőtteknek gyakran ta-
pasztaltatták, hogy tartósabb láz esetében a víz
nem tesz jó szolgálatot, akár tisztán, akár málna-
vagy citromszórppal vegyítve veszi a beteg magá-
hoz. Sok beteg vágyakozik egy korty kávé után,
melynek a forró vérmérsékletnél szintén csak káros
hatása van, miután a babkávé tudvalevőleg igazó
ital és élvezeti ezikk. Dr. Prager ez okból egy
a babkávéhoz hasonló ízű, ártalmatlan italhoz, a Kath-
reiner-kávéhoz fordult, s most ezt rendeli betegei-
nek, még pedig hideg állapotban. Ennek élvezete
által a betegnek nemcsak szomjúsága csillapodik,
de egyébként is jó hatással van rá, mert nem kell
az apanyira kívánt kávé nélkülöznie. És az által,
hogy vágya kielégítést nyert, kedélyhangulata is
felvidul s így a maláta-kávé fontos tényező a be-
tegségben, a mit a gyors felgyógyulás szempontjá-
ból figyelmen kívül hagyni nem szabad. Oly bete-
geknek, a kiknek nagyobb a láza, a hideg, illetőleg
langos maláta-kávét egy vagy több theáskanálnyi
csitromszórppal kell vegyíteni. De ezen italnak ből-
gyuladásnál, influenza, dyphtheritis, mandulagyula-
dás, iz- és izomrheuma, sebláz és gyomorfejkénylél
is kitűnő hatása van. A Kathreiner-kávé olcsóságá-
nál fogva a legszegényebbeknek is alkalom kínálko-
zik ezen lázital etkezésére, a jobb módúaknak pe-
dig meg van adva a lehetőség, hogy az egészségre
ártalmas babkávét mellőzzék s helyt adjanak a
Kathreiner-féle maláta-kávének, mely akár tisztán,
akár babkávével keverve, az egészséges embernek
is jó szolgálatot tesz.

Nyiltér.*)

Foulard selymet 80 krtól 3 ft 35 krig méteran-
ként — japán, shínai, s. a. t. a legújabb mintázzal és szí-
nekben, u. m. fekete, fehér és színes Henneberg selymet
45 krtól 14 ft 65 kr. méterenként sima, csíkes kockázott,
mintázott damaszolt s. a. t. (mintegy 240 különböző minő-
ségben, 2000 szín és mintázattal s. a. t.) a megrendelt áru-
kat postabér és vámmentesen, házhoz szállítva, valamint
mintákat postafordultával küldenek Henneberg G. (cs.
és k. udvari szállító) selemgyvárai Zúrichben. Svájcba
csímezett levelekre 10 kros levelező lapokra 5 kros bőlgy
ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan el-
intéztetnek.

*E rovat alatt közöltökért felelősséget nem vállal a szerk.

Sz. 10624

1897.

Árverési hirdetmény.

Kézdivásárhelyen a vármegyei tanalap tulajdonát képező a m. kir. honvédség használatában állott és időközben, a vármegyei tanalap használatában visszajött ingatlanok és épületek f. évi nov. hó 7-én délelőtt 9 órakor Kézdivásárhelyen a helyszínen nyilvános árverésen, a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett el fognak adni.

Árverés tárgyát képezik a kézdivásárhely-kantai 373. sz. tjkben 2921. régi hrszámmal megfelelő 636. új hrsz. alatt 444 □ öl térfogatban felvett ingatlan, a rajta lévő téglából épült lőportorony 400 frt; 2932. régi hrszámmal megfelelő 625. új hrsz. alatt 200 □ öl térfogatban felvett ingatlan a rajta lévő téglából épült őrház és deszkafallal és zsindelyfedéllel épült jármű felszerel 600 frt kikiáltás iárral.

Árverezni szándékozők kötelesek a kikiáltási ár 10%-át, az árverés fogantatására kirendelt kiküldött kezéhez készpénzben befizetni.

Mennyiben vásárló a vitelt nem fizeti be, kárára és veszélyére a megvásárolt tárgy újabb árverés alá bocsátatik, s fenttartatik vásárlóval szembe a felelősség az előbbi és utóbbi vásári ár közti különbözetre nézve.

Az árverés csak alispán ur által történt elfogadás után fog jogerőre emelkedettnak tekintetni.

A tulajdonjog bekebelezése a vármegyei alispán ur és vásárló közt kötendő szerződés aláírása után lesz bekebelezendő.

Felkéretnek vásárolni szándékozők az irt időben és helyen megjelenni. S.-Szentgyörgy, 1897. évi október hó 21-én.

alispán helyett:
Szentiványi Miklós,
főjegyző.

178 2—3

Sz. 22585—897.

Árverési hirdetmény.

S.-Szentgyörgyön a vármegyei ház kibővítése átalakítása alkalmával kieszedett több ablak, ablakráma, salukáter, ablaktok, ajtó, szekrény, pléhesatorna, függönyek, szőnyeg, ablaksarkak, üvegkorsók folyó évi Novemb. hó 18-án délelőtt 9 órakor a vármegyei ház udvarán nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett el fognak adni.

Felkéretnek venni szándékozők az irt időben és helyen az árverésen jelenjenek meg.

S.-Szentgyörgyön, 1897. Október 21-én

alispán helyett:
Szentiványi Miklós,
főjegyző.

(181) 2—2.

Virágcsokrokat

elő virágból, divatosan kötve, minden színű finom virágtartóval és a legdivatosabb koszorukat, valamint kaméliákat, rózsákat, ibolyákat és tazel-tákat minden időben szállít

Kypta Ágoston,

180 2—3 virágkereskedése Brassó.

Van szerencsém úgy a helybeli, mint vidéki t. közönség szíves tudomására adni, hogy Kézdivásárhelytől a Nemzeti szálló 1 szám alatt szeptember hó 5-től kezdve

ÁLLANDÓ FOGGYÓGYÁSZATI TERMET

nyitok, a hol a foggyógyászat körébe vágó minden műveletet úgy operatív, mint technikai ágbán elvállalok.

Rendelés minden vasárnap reggeltől estig Kézdi-Vásárhelyen. Sürgős esetekben más napokon Kovásznán.

Dr. Morvay István

egyetem- és orvos-tudor, fog- és szájbetegségek speciálistája.

125 17—*

Bor

tiszta és zamatos, asztali peccsenye és esemege óriási készletben van pincézinkben; minthogy azokat még a borárak emelkedése előtt szereztük be, jutányos árban adhatjuk el.

Borok megnevezése	Hordókban 56 literen felül		1 literes palackokban		0.5 literes palackokban	
	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.
Asztali 1896. évi	23	—	—	—	—	—
Finom asztali 1895. évi	25	—	—	—	—	—
Peccsenye 1892. évi	27	—	—	40	—	—
Maros menti 1890. évi	32	—	—	45	—	—
Schiller piros 1896. évi	22—25	—	—	36	—	—
Tramini 1890. évi	50	—	—	60	—	32
Muskotály 1896. évi	30	—	—	40	—	—
Bakator (magyaradi) 1888. évi	45	—	—	60	—	32
Olasz-Rizling (magyaradi) 1888. évi	45	—	—	60	—	32
Leányka 1890. évi	60	—	—	70	—	36
Rozsamáli (Lönhárd F. püspök hagyatékából) 1896. évi	30	—	—	42	—	—
Rizling (Lönhárd F. püspök hagyatékából) 1895. évi	42	—	—	—	—	—

Borok megízeltetők itteni pincézinkben és raktári áron megrendelhetők: Székely-Udvarhely: Gergely János, Parajdon: Szállasy György és Zsigmond Sándor. Baróthon: Dániel Ferencz, S.-Szentgyörgyön: Király István, Kovásznán: Ifj. Ugron János, Tusnádi fürdőn: Ineze Lajos, Csik-Szeredában: Nagy Gyula, Fogarásban: Sálmen Károly, Csik-Somlyón: Kálnoki János, Csik-Szentdomokoson: Özv. Szakács Gergely, Csik-Szentmártonban: Jakab Gyula, Gyergyó-Szentmiklóson: Cziffra Ferencz és fiai, Gyergyó-Olfaluban: Kis Jakab, Gyergyó-Tölgyes: Nicolesku Aurél uraknál, valamint pincézinkben.

Mintával és árjegyzékkel kívánatra szolgálunk.

Székely-Keresztur, 1897. október hó.

(182) 1—3

Székely borkereskedés részv. társaság.

Sz. 23853

1897.

Hirdetmény.

A s.-szentgyörgy-hídvég-baróti törvényhatósági közuton levő 8. 125. és 131. számú átereszek helyreállítását 1084 frt 6 kr. összeg erejéig engedélyezem.

A fentemlített munkálatok fogantatásának biztosítás céljából az 1897. évi november 13-ik napjának 9 órájára a vármegyei alispán hivatalos helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik. A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zártajánlatokat kitűzött nap d. e. 8^{1/2} órájáig a vármegyei pénztárhoz anyuival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezők figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a vármegyei számvétség-nél a rendes hivatalos órákban, napokint megtekinthetők.

S.-Szentgyörgyön, 1897. október 21-én

alispán helyett:
Szentiványi Miklós,
főjegyző.

177 2—3

A „THE GRESHAM“ ANGOL ÉLETBIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

Londonban

(alapított: 1848. évben)

folyó évi szeptember hó 1-étől kezdve életbe léptette az új

Jelzálog-kölesön biztosítási módozatot,

a mely lehetővé teszi minden föld, vagy házbirtokosnak, a kinek ingatlana jelzálog-kölesönnel van terhelve, hogy egy ilyen jelzálog-kölesön biztosítás megkötése által, csekély díjfizetés ellenében családjának azon kedvezményt biztosítsa, hogy azon esetben, ha ő a kölesön törlesztési időtartama alatt bármikor meghalna, a jelzálog-kölesönnel megterhelt birtoka **tehermentesen** maradjon a családnak.

Ilyen jelzálog-kölesön biztosítás megkötése által egy igen csekély évi díj ellenében azon kötelezettséget vállalja magára a társulat, hogy a szerződő félnek a kölesön-törlesztési időtartamon belül **bármikor** beálló halálakor, a birtokot még terhelő jelzálog-kölesön összeget az illető kölesönadó pénztörvénynek **azonnal** visszafizeti és a családot a **tehermentes** birtok élvezetébe juttatja.

Ezen biztosításnak megkötésénél teljesen mindegy, hogy a kölesön mostani avagy régibb keletű, mivel az évi díj csak a **még hátralevő** időtartam alapján számíttatik.

A feltételek világosak és mindenki által könnyen megérthetők. — A felvételi eljárás semmiféle nehézséggel nem jár.

Részletes fölvilágosításokkal szolgál:

a „The Gresham“ angol biztosító társaság

Jelzálog-kölesön osztályának erdélyrészi vezérképviselője

Szepessy Lajos,

Kolozsvárt, Trencséntér 1 sz., (saját ház.)

(162) 4—12